

give dem Reifegodtgjørelse. Til Sogneforstandere, der kun bevæge sig indenfor den langt mindre Kommunes Grændser, kan der naturligvis aldrig blive Tale om at give Reifegodtgjørelse, thi naar de ikke have Heste eller ikke kunne undvære dem fra Marken, spadsere de paa deres Fod, og naar man altsaa opstiller som Noget, man kunde befrygte, at vi ogsaa kunde komme til at votere Reifegodtgjørelse for Sogneforstandere, da er det aldeles ubegrundet; men jeg maa som sagt bede fastholdt, at her ikke er Tale om nogensomhelst Skadesløsholdelse, men kun om en Godtgjørelse, der indskrænker sig til det Allernødvendigste for de Reiser, som de Vedkommende have at gjøre. Jeg har stillet et Forslag, som gaaer ud paa en Tilføjning til den Bestemmelse, som i saa Henseende vedtoges ved anden Behandling, men som jeg ikke behøver videre at forklare; thi det ligger tydeligt i selve Ordene, hvorledes det bør forståes. Med Hensyn til den ærede Ministers Forslag om at stryge hele Bestemmelsen om Reifegodtgjørelse, er jeg i nogen Forlegenhed, thi efter de Antydninger, som den ærede Ordfører nylig udtalte, har jeg faaet det glade Haab, at den ærede Minister efter sin Overbeviisning vil kunne slutte sig til den § 2, der er vedtaget, naar den ændres saaledes, som Fleertallet i Udvalget har foreslaaet, og naar hans Forslag under Nr. 11 til § 7 vedtages; dersom det stadfæster sig — hvad jeg haaber, vil snart ville faae at høre af den ærede Minister selv — saa vil jeg sige, at Enhver, der da ikke stemmer for Forslaget under Nr. 11, begriber ikke Sagens Vigtighed, begriber ikke, hvorledes den i dette Dieblik staaer, begriber ikke, hvad Godt og Heldigt der kan vindes ved i Fremtiden, og begriber endelig slet ikke, hvorledes disse Betragtninger maae lede til at see paa dette Forslag. Jeg er, som jeg har udtalt ved Sagens anden Behandling, overbevist om det Duffelige i, at denne Reifegodtgjørelse gives, men jeg vilde kun daarlig statte et Valgsystem som det, der ligger i § 2, naar jeg ikke for at beholde det kunde sætte min Mening tilside i denne Henseende, og jeg haaber, at det ærede Thing, naar det viser sig, at den ærede Ministers Stilling til Spørgsmaalet er saaledes, som jeg har udtalt, vil følge Mi-

nisteren og stemme for hans Forslag, saa at der ikke i Loven bliver Tale om Reifegodtgjørelse.

Indenrigsministeren: Det gjør mig ondt, at jeg forsaavidt har begaaet en Inkonsekvents, som jeg har stillet et Endringsforslag, forinden jeg havde taget en Bestemmelse om, hvorledes jeg vilde stille mig til Loven i det Hele taget, og jeg som Følge af min senere deromtagne Beslutning ikke har stillet andre Endringsforslag. Sagen er den, at vi ere meget nær ved Sessjonens Slutning, og der er altsaa ikke den ringeste Udfigt til, eller rettere sagt nogensomhelst Mulighed for, at Lovforslaget i denne Sessjon kan erholde Lovkraft, og det er derfor forekommet mig at være rigtig at forbeholde Indenrigsministeren — hvad enten det nu bliver mig eller en Anden, der i en senere Sessjon sidder her — at tage Bestemmelse med Hensyn til det Spørgsmaal, som her nærmest har beskæftiget Thinget, og tage den til den Tid, da dette Spørgsmaal vil have praktisk Betydning. Jeg skal imidlertid ikke tilbageholde min egen personlige Mening — hvad der ligger til Grund for den, føler jeg mig ikke oplagt til i dette Dieblik at udtale — og jeg skal da sige, at saalænge jeg har beskæftiget mig med politiske Ting, har jeg anseet som en af de vigtigste Betingelser for et politisk Valgsystem, at der er Frihed med Hensyn til Valgbarhed. Det Første, som jeg har præsteret af politiske Ting — jeg beder det høie Thing tilgive mig, at jeg nævner mig selv, men da det kun skeer saa sjelden, haaber jeg, at man undskylder det — var en udførlig Kritik over Stenderinstitutionen, som endnu ikke var traadt i Live, og allerede deri gjorde jeg gjældende som en af de vigtigste Fordringer ved ethvert Valgsystem, at der gaves Valgbarhedsfrihed. Det er min Mening, at den, der indtræder i en Forsamling som Repræsentant, har sin Berettigelse i Bølgernes Valg; det er derpaa, at hans hele Berettigelse og Demyndigelse hviler, og det er altsaa Bølgernes første og væsentligste Ret, at de skulle kunne tage til deres Fuldmægtig og kunne sende som deres Repræsentant den, som efter deres Mening bedst og fuldstændigst opfylder Alt, hvad de ønske